

علم بدون اخلاق، کور است/ تبعات منفی تخصص‌گرایی محض

یک استاد مطالعات دینی دانشگاه آرکانزاس مرکزی آمریکا با اشاره به اینکه تخصصی کردن علوم باعث شده تا مردم در حوزه‌های محدودی تربیت شوند، گفت: علم بدون ارزش و اخلاق کور است و راه به جایی نمی‌برد.

یک استاد مطالعات دینی دانشگاه آرکانزاس مرکزی آمریکا با اشاره به اینکه تخصصی کردن علوم باعث شده تا مردم در حوزه‌های محدودی تربیت شوند، گفت: علم بدون ارزش و اخلاق کور است و راه به جایی نمی‌برد.

به گزارش خبرنگار مهر، هیلاری پاتنم فیلسوف معاصر و استاد بازنشسته دانشگاه هاروارد در کتاب خود با عنوان "پایان اقتصاد فارغ از ارزش" به دخالت و یا عدم دخالت ارزشها در علم اقتصاد می‌پردازد. پاتنم معتقد است علم اقتصاد وارد دوره ای شده که می‌توان آنرا پایان دوران اقتصاد فارغ از ارزشها دانست. این کتاب به مناظره مهم و رایج میان علوم هنجاری و اثباتگرا می‌پردازد.

کلاینتون کراکت استاد مطالعات دینی دانشگاه آرکانزاس مرکزی آمریکا در خصوص تلاش برخی متفکران برای پرداختن به بحث اخلاق در علوم به خبرنگار مهر گفت: کانت در نقد عقل محض عبارت معروفی دارد و می‌گوید: "اندیشه‌ها بدون محتوا و مضمون خالی هستند و بصیرتها و شهود بدون تدبیر کور هستند".

وی در ادامه افزود: مایل هستم بر اساس این اظهارات کانت من نیز با برداشتی از این اظهارات بگویم که اخلاق بدون علم خالی است و علم بدون ارزش و اخلاق کور است و راه به جایی نمی‌برد.

وی تصریح کرد: فیلسوفان اخلاق زیادی بوده‌اند که این موضوع را که چه چیزی ایده ال است بدون این که به موردی ارجاع دهند را صورتبندی کرده‌اند. اما دانشمندان علم زیادی بوده‌اند که در برابر اصول اخلاقی و ارزشی عمیقی که حتی مرتبط با کارشان بوده بی تفاوتی نشان داده و می‌دهند.

مؤلف "الهیات سیاسی رادیکال: دین و سیاست بعد از لیبرالیسم" تأکید کرد: در مورد این دانشمندان باید توجه داشت که پرسشهایی در کار آنها مطرح است که مستلزم پاسخگویی از بعد اخلاقی است و این در حالی است که آن دانشمندان خود را به بی طرفی زده اند.

کراکت در ادامه یادآور شد: تخصصی کردن علوم در حال حاضر و در دنیای امروز به این معناست که مردم در حوزه‌های محدودی تربیت می‌شوند و آموزش می‌بینند.

وی افزود: این تخصص‌گرایی باعث می‌شود که دانشمندان نتوانند برای نمونه میان حوزه‌های عصب شناسی، فیزیک نظری با اخلاق حرفه ای، معرفت شناسی و نظریه‌های سیاسی و اجتماعی ارتباط برقرار کنند.

این استاد مطالعات دینی دانشگاه آرکانزاس مرکزی آمریکا در پایان تأکید کرد: باید برخی از حوزه‌های علوم را دوباره مورد دسته‌بندی قرار داد. این دسته بندی باید به گونه ای باشد که صحت و درستی و پیچیدگی برخی نتایج آنها قربانی نشود.